Prima instanță: Judecătoria Strășeni (sediul Călărași), jud. Arhip Valeriu
Dosarul nr. 2r-3611/23 (2-22084299-02-25r-31102023)

D E C I Z I E

12 decembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul: Secrieru Ion
Judecătorii: Anton Marina și Panov Ana

examinând recursul declarat de GȚ „Vasile Matei", împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 17 august 2023, la cererea depusă de GȚ „Matei Vasile" privind schimbarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Călărași din 09 octombrie 2012, emisă în cauza civilă la acțiunea depusă de GȚ „Vasile Matei" împotriva Consiliului Sătesc ***** cu privire la anularea refuzului Consiliului sătesc ***** de transmitere în folosință exhaustivă a terenului de 23, 1 ha aferent construcției hidrotehnice, baraj al bazinului acvatic „*****", înregistrată în modul stabilit de lege și obligarea pârâtului de a transmite în folosință terenul aferent construcției hidrotehnice și de a nu împiedica în folosirea bazinului acvatic „*****" din s. *****",-

a c o n s t a t a t :

Poziţia instanţei de fond:

1. La 15 iunie 2022 GȚ „Vasile Matei" a depus în instanța de judecată o cerere prin care solicită schimbarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Călărași din 09 octombrie 2012 emisă pe cauza civilă nr. 3-12/20/2012, la acțiunea depusă de GȚ „Vasile Matei" împotriva Consiliului sătesc *****, cu privire la anularea refuzului Consiliului sătesc ***** de transmitere în folosință exhaustivă a terenului de ***** aferent construcției hidrotehnice, baraj al bazinului acvatic „*****", înregistrată în modul stabilit de lege și obligarea pârâtului de a transmite în folosință terenul aferent construcției hidrotehnice și de a nu împiedica în folosirea bazinului acvatic „*****" din s. *****".

2. Prin încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 17 august 2023, a fost respinsă cererea depusă de GȚ „Matei Vasile” privind schimbarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Călărași din 09 octombrie 2012.

Solicitarea recurentului:

3. La 29 august 2023, GȚ „Matei Vasile” a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 17 august 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, judecarea cererii și dispunerea rejudecării cauzei în aceiași instanță de un alt complet de judecată.

Argumentele recurentului:

4. În motivarea recursului, recurentul GȚ „Matei Vasile” a invocat că, nu este de acord cu încheierea recurată.

5. Indică că prin hotărârea judecătoriei Călăraşi din 09 octombrie 2012 în cauza de contencios administrativ împotriva Consiliului sătesc ***** a fost eliberat titlul executoriu la 9 decembrie 2013.

6. Relevă că titlul executoriu a fost remis către debitor pentru executare benevolă, dar acesta în termenul prevăzut de lege pentru executare benevolă nu a fost executat.

7. Notează că la 21 septembrie 2015 titlul executoriu a fost remis executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie pentru executare silită.

8. Comunică că la 6 septembrie 2016 a fost intentată o nouă procedură executorie de către executorul Onoi (Pruteanu) Viorica.

9. Menționează că în urma măsurilor de executare silită silită, executarea nu a fost posibilă deoarece organul responsabil nu a semnat acordul de dare în folosinţă. Astfel constată că are loc o violare gravă a prevederilor constituţionale (art.120) precum şi a art. 6 al Convenţiei Europene pentru Drepturile Omului.

10. Consideră că urmează a fi schimbat modul de executare pentru ca înregistrarea dreptului de folosînţă, indicat în titlul executoriu să fie înregistrat direct în registrul bunurilor imobile.

11. Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, judecarea cererii și dispunerea rejudecării cauzei în aceiași instanță de un alt complet de judecată.

Termenul de declarare a recursului:

12. Potrivit art. 425 CPC al RM, Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

13. Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost emisă la 17 august

2023, iar la actele cauzei lipsește dovada recepției legale a încheierii recurate.

14. Astfel, recursul depus de GȚ „Vasile Matei”, împotriva încheierii Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 17 august 2023, se consideră declarat în termen.

Aprecierea instanţei de recurs:

15. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs, în cumul cu materialele cauzei, Colegiul judiciar consideră recursul pasibil de admitere, cu casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare, din următoarele.

16. În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

17. În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind cauza spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată;

18. Din materialele cauzei, rezultă că la 15 iunie 2022 GȚ „Vasile Matei” a depus în instanța de judecată o cerere prin care solicită schimbarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Călărași din 09 octombrie 2012 emisă pe cauza civilă nr. 3-12/20/2012, la acțiunea depusă de GȚ „Vasile Matei” împotriva Consiliului sătesc *****, cu privire la anularea refuzului Consiliului sătesc ***** de transmitere în folosință exhaustivă a terenului de ***** aferent construcției hidrotehnice, baraj al bazinului acvatic „*****”, înregistrată în modul stabilit de lege și obligarea pârâtului de a transmite în folosință terenul aferent construcției hidrotehnice și de a nu împiedica în folosirea bazinului acvatic „*****” din s. *****”.

19. Prin încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 17 august 2023, a fost respinsă cererea depusă de GȚ „Matei Vasile” privind schimbarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Călărași din 09 octombrie 2012.

20. Potrivit art. 77 din Codul de executare, (1) Dacă există circumstanţe care fac executarea dificilă sau imposibilă, executorul judecătoresc sau părţile în procedura de executare vor înainta în instanţa de judecată care a eliberat documentul executoriu o cerere privind schimbarea modului şi a ordinii de executare a hotărîrii.

(2) Cererea de schimbare a modului şi a ordinii de executare a hotărîrii se examinează în modul prevăzut la art. 252 din Codul de procedură civilă, în cel mult 30 de zile.

21. Potrivit art. 252 din Codul de procedură civilă, (1) În funcţie de situaţia materială a părţilor sau de alte circumstanţe, instanţa emitentă, la cererea participanţilor la proces sau la propunerea executorului judecătoresc, amînă ori eşalonează executarea hotărîrii, de asemenea schimbă modul sau ordinea de executare a acesteia.

(2) Cererile menționate la alin. (1) se soluționează în baza dosarului și/sau a materialelor anexate la cerere și, după caz, la referință, fără citarea părţilor și/sau a executorului judecătoresc. Instanța remite participanților la proces cererea și copiile anexate, stabilind un termen, în condițiile art. 186, pentru depunerea referinței. Instanța poate dispune citarea părţilor și/sau a executorului judecătoresc pentru a se expune cu privire la respectiva cerere.

22. **Colegiul judiciar** apreciază ca fiind prematură soluția instanței de fond cu privire la netemeinicia cererii depuse de GȚ „Vasile Matei” privind schimbarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Călărași din 09 octombrie 2012.

23. Or, cererea privind schimbarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Călărași din 09 octombrie 2012 este o cerere care derivă din cauza civilă la acțiunea depusă de GȚ „Vasile Matei” împotriva Consiliului Sătesc ***** cu privire la anularea refuzului Consiliului sătesc ***** de transmitere în folosință exhaustivă a terenului de 23, 1 ha aferent construcției hidrotehnice, baraj al bazinului acvatic „*****”, înregistrată în modul stabilit de lege și obligarea pârâtului de a transmite în folosință terenul aferent construcției hidrotehnice și de a nu împiedica în folosirea bazinului acvatic „*****” din s. *****”.

24. Astfel, urma să fie ridicat din arhiva instanței de judecată cauza civilă la acțiunea depusă de GȚ „Vasile Matei” împotriva Consiliului Sătesc ***** cu privire la anularea refuzului Consiliului sătesc ***** de transmitere în folosință exhaustivă a terenului de 23, 1 ha aferent construcției hidrotehnice, baraj al bazinului acvatic „*****”, înregistrată în modul stabilit de lege și obligarea pârâtului de a transmite în folosință terenul aferent construcției hidrotehnice și de a nu împiedica în folosirea bazinului acvatic „*****” din s. *****”.

25. În jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menţionat că o decizie (încheiere) motivată permite părţilor să demonstreze că a fost audiată în mod real cauza lor. Principiul procesului echitabil reclamă că hotărârea

(încheierea) să fie motivată, justițiabilul având posibilitatea să cunoască motivele care l-au făcut pe judecător să adopte una sau altă soluţie şi să le conteste dacă sistemul prevedea o cale de atac împotriva acestei hotărîri, lipsa motivării unei decizii judiciare, punând în pericol dreptul la un proces echitabil (cauza Kaufland vs. Belgia, 1986).

26. Prin urmare, instanţele judecătoreşti sunt obligate să-şi motiveze soluțiile şi concluziile, să furnizeze toate răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului şi necesită un răspuns special în hotărîre.

27. În cazul în care instanţa de judecată se abţine de a da un răspuns special şi explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părţii care a formulat-o posibilitatea de a şti dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

28. Așadar, prima instanță și-a motivat soluția de respingere a cererii prin faptul că prevederile conținute în dispozitivul hotărârii Judecătoriei Călărași din 09 octombrie 2012 emisă pe cauza civilă nr. 3-12/20/2012 la cererea GȚ „Vasile Matei”, constată că deși cererea e intitulată „privind schimbarea modului de executare” în esență acesta înaintează o pretenție nouă, neinclusă în cererea de chemare în judecată asupra căreia instanța nu s-a expus prin hotărârea din 09 octombrie 2012.

29. Prin urmare, instanța de recurs constată că la examinarea temeiniciei cererii depuse de GȚ „Vasile Matei” privind schimbarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Călărași din 09 octombrie 2012, era necesară soluționarea cererii în baza dosarului și a materialelor anexate la cerere.

30. Urmare a acestui fapt și, deoarece la etapa examinării în recurs a pricinii eroare admisă de instanța de fond nu poate fi remediată și corectată, se impune adoptarea unei singure soluții, de admitere a recursului și de restituire a pricinii la judecare.

31. La judecarea cererii, instanța de fond urmează să întreprindă acțiunile și măsurile necesare prevăzute de lege, pentru a înlătura erorile și inadvertențe comise la examinarea anterioară a pricinii, indicate în actuala decizie și, doar după soluționarea pricinii potrivit procedurii instituite de lege pentru asemenea categorii de situații, să soluționeze pricina corect și obiectiv, în corespundere cu legislația pertinentă, aplicabilă raportului juridic existent.

Concluziile instanței de recurs:

32. Prin urmare, pentru a evita încălcarea dreptului fundamental al părţii de acces la justiţie, luînd în consideraţie circumstanţele stabilite în speţă, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea recurată, cu remiterea pricinii spre rejudecare.

33. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de GȚ „Vasile Matei”.

Se casează încheierea Judecătoriei Strășeni (sediul Călărași) din 17 august 2023, la cererea depusă de GȚ „Matei Vasile” privind schimbarea procedurii de executare a hotărârii Judecătoriei Călărași din 09 octombrie 2012, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, Secrieru Ion
Judecătorul:
Judecătorii : Anton Marina

Panov Ana